

A bírálat mérlegén: Kelenföld

Város a nagyvárosban — így lehetne jellemezni Budapest most épülő egyik legnagyobb, 8500 lakásra tervezett lakótelepét. A már felépült mintegy háromezer lakás máris majdnem kilencezer ember otthona. Ez év végéig pedig körülbelül 700—800 újabb család költözhet a kelenföldi lakótelepre. Az 1973-ra teljesen felépülő új városrészt

30—35 ezer embernek nyújt majd korábbi hajléktól eltérő modernebb otthont s életkeretet is. Jól tükrözték ez arányokat a Keveház utcai új iskola előcsarnokában nemrég kiállított makettek, amelyek áttekintést nyújtottak a kelenföldi lakótelep már felépült s még csak tervrajzokon lévő tömbjeiről is.

szolgáló megfelelő helyiségekkel és önkiszolgáló könyvtárral. A központ harmadik része egy tervezett kutatóintézet és bizonyos hivatalok együttese. Az egészet összeköti majd a látványos, dús kirakatokkal teli hosszabb utcasor, amely — a járműforgalom némi elterelésével — korzózásra,

sétálásra is alkalmas „körútja” lesz e lakótelepnek. A közelben, a Tétényi úti kórház területén új SZTK-rendelő épül majd és ezzel megoldódik a lakótelep egészségügyi ellátása is. A nyugdíjasok részére pedig itt is létesül olyan ellátást biztosító ház, amelyen a budafoki lakótelepen nemrég nyílt meg.

Tervezési, kivitelezési hibák

A kiállításra abból az alkalomból került sor, hogy a népront megszervezte a telepi lakóbizottságok képviselőinek és e hatalmas építkezésekben közreműködő tervezők, kivitelezők, s más illetékes szervek megbízottjainak ankétját.

A panaszok — mi tagadás — elég sokfélék. A lakók például különösen kifogásolják, hogy otthonaikat éléskamrák nélkül, csupán ételszekrényvel tervezték meg, noha a magyar konyha hagyományai és körülményei még sokáig szükségessé teszik a háztartást, így az élelmiszerek otthoni tárolását is. Ezzel összefüggően túl kicsinek tartják a háromszobás lakások konyháit is. Igen kedvetlenül érzik, hogy a szobák csak három méter szélesek. Nem kielégítő a lakások és különösen a vécék szellőztetése, mert a szellőzőberendezések gyakran nem működnek. A fűtőtestek viszonylag kicsinyek, s a tél hidegebb időszakában nem nyújtanak kellő meleget.

Külön csoportba sorolhatók a kivitelezéssel kapcsolatos panaszok. Sok

lakásban a parketták hézagosságok, nyikorognak. Az ajtók, ablakok nem jól zárnak, erősebb esőnél beáznak, réseik miatt még zártan is huzatot okoznak. Sok a panasz a vízvezeték-berendezések csatlépeire, s — különösen — a felvonók működésére. Pedig a kelenföldi lakótelepen már állandó liftjavító brigád is működik. A hibákat részben az új konstrukciók okozzák, másrészt a lakók gondatlan lifthasználata és a gyerekek rongálásai.

Még számos tervezési, kivitelezési és teleprenyezési panasz, probléma merült fel az ankéton. Külön vitát kavart a téma volt az üzlethálózat elégtelensége és a villamos ritka járata, mert innét sok ezer ember jár munkába a város különböző pontjaira. Míg a lakók elismeréssel szölköztek arról, hogy a szolgáltató létesítmények egy része (óvoda, iskola) egy időben épül fel a lakóházakkal, ugyanakkor sokan kifogásolták az orvosi rendelő későbbre toldását, pedig erre hamarabb lenne szüksége a lakosságnak, mint például a bizstróra.

Meghosszabbítani a garanciális időt

Az ankéton dr. Reischl Antal professzor, a műegyetem lakásépítési tanszékének vezetője elnökölt és a vita során felmerülő problémákra a különböző illetékes szakemberek válaszoltak. A lakosság képviselői megértéssel, de korántsem teljes megnyugvással fogadták a problémák olyan magyarázatát, hogy mivel hazánkban itt került sor először a tömeges házgyári, paneles építkezésre, ezért a lakótelep eddig elkészült tömbjeire a kísérleti jelleg és bizonyos „gyermekbetegségek” is rányomják a bélyegüket. Ami az intézkedéseket illeti, már működik a 43-as Építő Vállalat állandó telepi szerviz-szolgálat, amelyhez a lakók közvetlenül fordulhatnak garanciális javítási igényeikkel.

Az építők képviselője megígérte, hogy minden tőlük telhetően megtesznek a panaszok, problémák megoldására. Az igazsághoz azonban az is hozzátartozik — mondották —, hogy az épületek számos anyaga, berendezése, kelle az építőiparon kívüli üzemek terméke. S részben ők is felelősek az olykor egyébként náluk is objektív körülményekből adódó hibákért. Eppen ezért célszerű volna, hogy a lakótelepi szerviz-szolgálat létszámát némileg kibővítsék és a csupán egy évre kiterjedő garanciát meghosszabbítsák. (Ez annál is inkább szükséges lesz, mert a kivitelező vállalat elhatározta a már két éve lakott lakások általános felülvizsgálatát — mint a két-éves új hidaknál ez már régen szokásos, helyes gyakorlót.)

A nagy városrész kielégítő üzleti, kommunális

és kulturális ellátását — a szakemberek szerint — csak a leendő új városközpont oldhatja majd meg. Itt ugyanis árkádosan kiképzett kereskedelmi épületekben mindenféle szükségletet kielégítő boltok, szolgáltató műhelyek, éttermek, zenés presszók létesülnek majd. Külön része lesz e központnak egy modern, nagy panorámamozival kombinált kulturális centrum, a fiatalok és öregek külön klubéletét

Hasznos eszmecsere

A lakótelep zöldterületeinek megfelelő részére különböző sportpályákat terveztek, s a gyerekek számára játszótételeket. A gyerekek játszási problémá egyébként heves vitákkal járt az ellentétes álláspontok és érdekek összehangolása, sőt, a túlzott igények miatt is. Az egyik lakóbizottsági tag ezért azt javasolta, hogyha illetékes szervek segítenének, társadalmi munkával is meggyorsíthatnák például egy mini focipálya létesítését a gyerekek részére.

Ami a városközpontban létesülő üzleti centrumot illeti, ezt a lakók örömmel és megértéssel fogadták. Annál élesebb kritikával beszéltek arról, hogy a telepen már korábban felépült bizonyos kereskedelmi létesítmények még nem nyíltak meg — állítólag berendezési és profilproblémák miatt. Az erre vonatkozó válaszok azonban már szeptemberi nyitást ígértek. A közlekedés javítására szintén illetékes ígért hangzott el, de csak arra, hogy a 7/C busz járatát meghosszabbítják. Az érdekeltek érveit, panaszait nyomán azonban

úgy véljük, hogy a villamosjáratok sűrítésének sokat vitatott problémáját újabb vizsgálatot igényelné.

Nem adható vissza egy ilyen ankét vitájának minden mozzanata, de még csak hangulata sem. Az olykor heves szócsaták ellenére azonban az jellemezte a légkört, hogy minden részvevő hasznosnak találta az eszmecsere, mert a problémákat így jobban megértették a másik fél oldaláról is. Az egyik lakó, az egyébként élesen bíráló Dudás Ede többek közt így fogalmazta meg az itteniek közérzetét: „Jó, hogy ilyen plénumon, együtt beszélhetünk meg lakótelepünk gondjait. Igaz, mi főleg kritizálni jöttünk ide, mert van is rá okunk; de az is igaz, hogy szép ez a lakótelep, s jók ezek a házak a különböző kisebb-nagyobb — s megoldható — hibák ellenére.”

Ezek a szavak azért ne nyugtassák meg az illetékeseket és ne csökkentsek igyekezetüket, hogy az új háztömbök építésénél tényleg okuljanak az itteni kritikákból. A „rég” házakban pedig maximális mértékben kövesenek el mindent a hibák kijavítására.

Szenes Imre